

DÉLI UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Budapest, 1908.

I. évf. SZOMBAT 11. szám.

November 21.

Szerkesztőség: VI., Aradi-utca 8. szám.
TELEFONSZÁM 108-52.
Egyes szám ára helyben 2 fillér.

Főmunkatárs:
FENYES LÁSZLO

Felelős szerkesztő:
Dr. VÉCSEY MARCEL

Kiadóhivatal: VI., Aradi-utca 8. szám.
TELEFONSZÁM 108-52.
Hirdetések millim. számítással díjszabás szerint.

Kész a Balkán háboru!! Gyilkos cigányok garázdálkodása a fővárosban

A talpfára esett válasz.

Irta: Fényes László.

A nagy, a szép, az imponáló panama fogalmak nagyobbára mindig a közlekedési eszközök-höz vannak kötve. Magának a kifejezésnek eredete is egy csatornaásásból veszi eredetét s hogy mint jó hazafi is hazajöjnek: emlékübe idézem önöknek a „Magyar Északkeleti Vasut”, azután a fából való vashid tanulságos történetét. Kint, a jó hosszú mértföldeken, a titkok a földbe ásva, a piszkok a levegőn tisztára rozsdásodva, — az irodákban pedig a szép, türelmes aktákon minden szám elhelyezve, minden cselekedet megindokolva, mondom, a közlekedési ügyek a panamák szép, virágos melegágyai.

Legújabbban a vasuti talpfák szállítása, a verebek csiripelésének tárgyát képezték s politikai pártklubokban, a képviselőház folyosóin félhivatalos nyíltsággal jártak szájról-szájra a nevek, amelyek a talpfa szállítás kérdésében szerepelnek.

A kormánytekintély és az érdekelt urak érdekei megkivánták, hogy a vasuti talpfák ügyes légből kapott koholmányának deklaráltassék. De hát ki tegye meg?

Kossuth Ferenc betegnek érzi magát. Helyette tehát Sztéryni József államtitkár ur szolt. Az ő szervezete erős, a betegség nem dönti le.

Sztéryni ur tehát szolt, beszélt és beszélt. Elmondta, hogy minden milyen korrektül történt, hogy az évente néhány százezer talpfa szállítása miért adatott ennek és miért vonatott vissza és aztán ismét miért adatott oda? Mindenütt aktákra hivatkozott.

És már most a közvéleménynek meggyőzve kell lenni.

Bocsásson meg az államtitkár ur, hogy én itt elmondjam azt, amit az ő beszédjére a közvélemény gondol és amit a dolgokról tud.

A közvélemény így szól:

En, jámbor közvélemény mindazt, amit az államtitkár ur mond, szószerint elhiszem. Elhiszem amit az akták tartalmáról szolt. De tudom egyuttal, hogy ha visszaélések történnék, arról nem is szoktak aktát íelvenni, sem jegyzőkönyvet arról, ha a képviselők a dologban közbenjárnak.

Azt is elhiszem, hogy a talpfák ügyében senki sem járt és senkinél sem jártak. De tudom, hogy Polónyi Géza sem járt soha Halmos Jánosnál a Gschwindt-gyár kihelyezése érdekében. Dehogy, az emberek mindig törvényhozói és egyéb tekintély minőségükben, kötelességüktől vezéreltetve érintkeznek a hivatalfókkal, úgy is jelentetik be magukat és aztán csak úgy mellékesen jegyzik meg, Jánoskám, Péterkém, vagy Józsikám én igazat adok neked, hanem mondd csak mi lesz azzal a — kihelyezéssel.

A mellékmondatok és a mellékgondolatok soha sem kerülnek reá az aktákra. Ne hipokritákodjunk tehát.

Nekem jámbor közvéleménynek csak egy pozitív bizonyíték van az ilyen panama-ügyekben. Megmondom, hogy mi az.

Nézem és látom, hogyan élnek az emberek. Tudom, hogy például, hogy X. Y. kedves szülőtől, vagy másoktól mi vagyont örökölt, tudom, hogy mit keres a munkájával, s aztán nézem, hogy mennyit költ és mi vagyona van. Ez a legridegebb, mert a pénzék háttára vert számok bizonyossága az ítéletmenek.

Ismerek egy urat, akinek

évente körülbelül 32—36.000 korona jövedelme van. És tudom, hogyan él. Százezer korona egy évre, az kevés lenne életmódjának a fedezésére.

Honnan jön a többi, honnan? Így gondolkozom én, a közvélemény s gondolkodásomnak a tapasztalat azt a bizonyoságot adja, hogy valahány panama-eset hosszas harc és küzdelem után még napfényre jutott, előzőleg az illető urak mindig aktákra hivatkoztak.

Az aktákra mindent reá lehet vezetni. De — kedves államtitkár ur — a kétszer kettő négy marad és három, meg ötből nem lehet tizennyolcat kivonni.

A tömegek, a közvélemény a kétszer kettő négy alapján „gyanusit és rágalmoz.”

—nov. 21.

Közös miniszteri értekezlet Bécsben. Wekerle Sándor miniszterelnök ma, szombaton este tíz órakor a személyvonattal Bécsbe utazik, hogy a vasárnapi közös miniszteri értekezleten résztvegyen. Vele utazik Sztéryni államtitkár is, ki a beteg Kossuth minisztert fogja helyettesíteni a bécsi tanácskozásban. A közös miniszteri értekezletet a külügyminisztérium palotájában fogják megtartani. Aehrenthal külügyminiszter elnöklésével. Kezdeté vasárnap délelőtt tíz órára van kitűzve.

A képviselőház holnapi ülésén, interpellációs nap lévén, ismét több interpellációt fognak előterjeszteni. Bozöky Árpád a miniszterelnökhöz intézi interpellációját Bosznia és Hercegovina annexiója ügyében az osztrák képviselőházhoz benyújtott törvényjavaslat miatt. Hencz Károly pedig a kivándorlási viszszaélések tárgyában a belügyminisztert interpellálja.

Nyolcórás ülések. A sürgösségi indítvány mégis a képviselőház elé kerül és pedig hétfőn. Ma ugyanis egész sereg nemzetiségi és horvát képviselő iratkozott föl a költségvetés általános vitájához, amely így kissé hosszabbra nyulhatna. A jövő

héten csütörtöktől fogva tehát párhuzamos ülések lesznek és a költségvetést, mint a tavasszal, nyolc órán át tárgyalja a Ház: délelőtt tíztől kettőig, délután négytől esti nyolcig.

Ebredéznek a mumiák. A iörendiház pénteken, november huszonhetedikén ülést tart, amelyen a képviselőház által elfogadott törvényjavaslatokat tárgyalja. A iörendiház közögi és törvénykezési bizottsága ma tárgyalta a csekkról, a kereskedelmi fizetek átruházásáról és a kivándorlásról szóló törvényjavaslatokat, amelyeket Rudnyánszky József báró ismertetett. Günther igazságügy-miniszter kijelentette, hogy a kereskedelmi törvény revíziója már munkában van és a jövő tavasszal készen is lesz; főként a kijátszásból eredő sérelmek orvoslása végett tartja annak mielőbbi keresztülvitelét szükségesnek. A bizottság a javaslatot általánosságban és részleteiben változatlanul elfogadta. A kereskedelmi fizetek átruházásáról szóló törvényjavaslatot szintén.

Bemasirozás

Szerbiába és Montenegróba.

(V.) Bécsi forrásból eredő híradások szerint szerb bandák betörték a bosnyák határon és a montenegrói dombokra felvontott ágyuk csövei Cattaróra vannak irányítva. Akar-e a kis Szerbia belékötni a hatalmas osztrák-magyar monarchiába? En azt hiszem, hogy nem akar. Jól ismerem a szerb népet és erős meggyőződésem, hogy nem szomjazik a magyar fiuk vérére. Belgrádban a háborut legfeljebb a katonatisztek akarják, mert ez az egyetlen eshetőség, hogy hátralékos zsoldjukat megkaphassák. Nem tartozik ugyanis a ritkaságok közé, hogy a szerb állampénztár feléig is hozomra marad adása a tisztikarnak. Háboru esetén azonban csoda történik a szerb államkasszában: csak a jó Isten, vagy az „Atyuska” (a cár) tudja, honnan telik egyszerre a hátralékos tiszti zsoldok kifizetésére; annyi bizonyos, hogy háborus célokra mindig akad pénz

Szerbiában. De a nép, a polgárság, meg a kereskedelem: kárhoztatja a háborus kalandokat, mert ezeknek nem a politika, hanem a sertéskivitel a kenyerök.

Kinek kell hát a háboru. Megmondom. A higveleji osztrák diplomatáknak, meg a kamarillának. Ezek a régi recipe szerint: mindent felejtenek és sohasem tanulnak. Most egyideig hallgattak és türtöztették magukat, szükség volt tisztí fizetésemelésre, ágyukra, új hadihajókra és létszámemelésre; s ha a koalíciós kormány mindezeket szolgálta; felhangzik megint a nemzeti követeléseinkre a chlopi visszhang: soha, soha...

A bosnyák okkupáció óta nagyon megsűrűsödött ismét a magyar vér; jó lesz megint egy kis csapolás, — gyerünk a vágóhidra...

Minden balkán akció ugyanis a mi pénzünkön és vérünkön történik; a magyar ezredeket mozgósítják legelőször és a balkáni kirándulások levét a magyar bakák isszák meg.

Az osztrák diplomaták hepciásokodása tehát a mi bőrünkre megy. Tervszerűen és céltudatosan szitják harci kedvünket és mint a bikaviadaloknál: kanderillákat szurnak a bőrünk alá és a piros posztó lobogtatásával támadásra ingerlik a magyar — birkát...

A politikai korzón.

* Nincs ellenzék. Ha valamely külföldi politikus a magyar politikai viszonyok tanulmányozására idejönne Budapestre, kétségtelenül megállapítaná, hogy a jelenlegi koalíciós kormánynak egyáltalán nincsen számbavehető ellenzéke, a polgárság tulnyomó többsége helyesli a koalíciós politikát és csak egy mindenáron ellenzékeskedőt játszó elenyésző kisebbség áll szemben a kormánnyal. Kik képezik a koalíciós kormány ellenzékét? A balpárt? Ez néhány balkezes politikai nagyságból áll, aki inkább egymást marja, mint a kormányt. Egy néhány párttonkivüli? Ezek valóságban kívülről nézik a küzdelmet. A darabontok? Ezek örökre el vannak nemítva. Vagy Eötvös Károly, báró Bánffy Dezső? Ezek tetszhalottak. Vagy talán a demokraták? Nálunk csak született demokraták vannak, a többiek más felekezetbeliek. A koalíciós kormánynak tehát nincsen ellenzéke és mindenki koalíciós, aki él!... Dehogy. Kevés kivétellel mindenki torkig van a jelenlegi rendszerrel, csak az általános nyomoruság olyan közömbössé tette az embereket, hogy nekik már minden egészen mindegy. És nem jelentkezik sehol az a tiszta fényben tündöklő hazafi, aki népét a lethargiából fölkelte.

* Panamaszag. A képviselőház tegnapi ülésén Farkasházy képviselő ur kezdte feszegetni annak a zárát, amely a panama pletykákat rejtegeti magában. És amint kezdte emelgetni a rejtélyes szelence aittáját, egyszerre olyan illat kezdett abból szétterjedni, hogy maga a fe-

szegető képviselő hamarosan befogta az orrát és ijedten visszacsukta a szelencére az ajtózárt. Szerényi pedig sietett egy kis tömjénnel megtisztítani a pézsmá illattal telített atmoszférát és az egész Ház könnyebbülten föllélegzett.

* Uj titkos tanácsosok. A hivatalos lap egyik legközelebbi száma meg fogja hozni gróf Hadik János, Bolgár Ferenc és Tóth János államtitkároknak a v. b. t. t. méltóságot. Vájlék kedves egészségükre a királyi elismerés. Nemsokára a koalíciós képviselők között már alig lesz egynehány, aki nem kapta volna meg a kegyelmes címet, turnusok szerint fognak ebben a kitüntetésben részesülni.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A gyér számban megjelent honatyák előtt nyitja meg 10 óra 10 perckor Justh Gyula elnök az ülést. Jegyzőkönyvvezető Vertán Endre. A folyosón Wekerle, Günther és Darányi miniszterek beszélgetnek. Az újságírók azon ismeretes, tegnapelőtti incidens folytán meglehetősen távol tartják magukat a képviselők csoportjaitól.

A napirenden van: Elnöki előterjesztések és irományok bemutatása. Az indítvány és interpellációs könyv felolvasása és az 1909. évi állami költségvetés tárgyalása.

Első szónok Savlievics Bude horvát képviselő van feliratkozva, a ki természetesen horvát nyelven fogja a Házat szórakoztatni. Utána Mezőfi Vilmos beszél, aki főképen gr. Batthyány Tivadar tegnapelőtti beszédével fog polemizálni. Szenszációt kelt, hogy a hírhedt Supilo is fel fog szólalni a mai ülésen és pedig magyar nyelven. Az ülés folyik.

SZÉKESFŐVÁROS.

— (A főváros költségvetése. A pénzügyi és gazdasági bizottság ma tárgyalta általánosságban a főváros jövő évi költségvetését és a megelégedés kifejezését mellett rövid harmadfél órai tárgyalás után el is fogadta. A felszólalók legtöbbje, ha nagy távolságból is rámutatott arra, hogy a főváros fejlesztéséről szóló törvény s az adóemelés rendezte a főváros háztartását, sőt felesleget is teremtett. Hangzottak el azonban oly szavak is, melyek hasznos figyelmeztetést adtak a jövőre s helyes irányban jelölték meg a főváros haladásának módjait. Így Márkus József ki főpolgármesteri tapasztalatai alapján hivatott kritikusa a tanács tényeinek, rámutatott arra, hogy a községi pótdadó nyolc százalékos emelése mellett sem tesz a főváros eleget a közmunkák kötelezettségének. Egy másik felszólaló utalt arra, hogy a vágóhidak, vásár-csarnokok s a fuvartelep bevételei csökkenést mutatnak. Feleki Béla arra hívta föl a tanács figyelmét, hogy a főváros szociális tevékenysége kevés, általában a lakosság anyagi jólétének fokozására alig történik valami. Föltétlenül szükségesnek tartja, hogy a város a belső területen levő üres telkein építsen bérházakat. Elmondja, hogy az Attila-körut környékén kipusztult minden üzleti élet, mert nem tudják

mit fognak szabályozni s mikor, melyik házat foglalják lebontani. Meg kell nyitni a budai külső körutat s akkor a tabáni lakosság szívesen kitelepedik a Német-völgybe. A bizottság ezután a költségvetést általánosságban egyhangulag elfogadta. A részletes tárgyalást hétfőn délután fél öt órakor kezdik meg.

Cigányok rablómerényletei a fővárosban.

Ejjeli ostrom egy vendéglő ellen

A sátoros cigányok, mint télen az éhes farkasok, vakmerően törtek be a mai éjszaka a budai hátraon a fővárosba. Egy nagyobb kőborcigány-karaván közeledett az éjszaka beálltával a főváros felé, ami eleinte nem tűnt fel, mert békés lócsiszároknak tartották őket, olyanoknak, akik minden lóvásárra meg szoktak érkezni. Ez esetben azonban nem volt békés szándéka a karavánnak, hanem vakmerő rablási szándékkal törtek be a városba, több ház lakosztályának életét és vagyonát veszélyeztetve. A dános rablógyilkosságra emlékeztető vakmerőséggel elkövetett rablások és merényletek részleteit a Déli Ujság tudósítója a következőkben adja.

Megostromolt kocsmá.

A cigánykaraván első ejjeli rablási kísérlete a Fejérvári-ut 108. szám alatt levő Paul Péter-féle kocsmája előtt játszódott le. A vendégek a fogadó tulajdonosával, szerencsére, még idejekorán megneszelték a cigánymerényletet s az ajtókat, ablakokat eltorlaszolván, revolverekkel felvegyerve lövöldözni kezdtek a már rabolni készülő cigányokra.

A cigányok az első meglepetésükből felocsudva, szintén előkerítették fegyvereiket, revolvereiket s sűrűn viszonozták a kocsmá vendégeinek és tulajdonosának revolverlővéseit. A valóságos csata percekig tartott ekképen; a cigányok mintegy hatvanszor lőttek a kocsmára, de a bent lévők közül nem sebesült meg senki. A cigányokat azonban többször találta a vendéglőkben lévő golyója, amire a hátrahagyott vérnyomok is vallanak.

A cigányok látván, hogy nem boldogulnak, futásnak eredtek s odébb álltak, hogy az éjszaka sötétségében máshol kárpotholják magukat.

Betörték egy majorba.

A cigányokat az első sikertelenség csak ösztökélte arra, hogy a rablási kísérleteket, amelyek ezután már sikerültek, tovább folytassák. Az eredménytelenül megostromolt vendéglő fogadó után a Budafoki-ut 95. sz. alatt levő Horváth Béla majorjába törtek be ahonnan csupán 145 koronát tudtak elrabolni.

At a pesti oldalra.

A garázda, vérszomjas cigányok ezután az összekötő-vasúti hidon át a főváros pesti oldalára tértek. Innen a soroksári Duna-ág mellé fordultak s kimentek a gubacsi dűlőre s ott betörték Pelvám János gubacsi csárdájába. Épen javában fosztogatták a csárdát, hordtak ki belőle minden kézzel fogható dolgot, élelmi

szert, sajtot, kenyeret, amikor megjelent hírtelen, váratlanul egy rendőrjárat.

Harc a rendőrökkel.

A derék rendőrök, amikor észrevették a cigányokat, tüstént tisztában voltak azzal, hogy a cigányok rossz fát tesznek a tűzre. Rájuk ütöttek s a megrémült cigányok hírtelen lövöldözni kezdtek rájuk. Nyolc-tíz lövést tettek az elkeseredett cigányok a bátor rendőrökre de szerencsére nem találtak el senkit. Erre a cigányok vad futásnak kezdtek s a rendőrök üldözöbe vették őket. Menekülés közben is sűrűn lövöldöztek a csendőrökre, miközben a menekülő rablócsapat az erzsébetfalvai erdő felé vetette magát. A hősi, bátor rendőrök azonban mindenütt a nyomukban voltak. A vártüzér-kaszárnya sáncdombjai között folytatták a göröngyös uton az üldözést. A betörőknek végre sikerült elérniök az erzsébetfalvai erdő sűrűségét, ahol a fák és bokrok között eltűntek. A rendőrök tisztában voltak azzal, hogy a sűrű bozótban semmire se mennek a cigányokkal s az üldözést egyelőre abban hagyva, segítségért telefonáltak.

Nagyszámu detektiv, gyalogos, valamint lovasrendőrcsapat sietett a garázda rabló cigánycsapat kézrekerítésére. S valószínű, hogy még a mai nap folyamán kézrekerítik a dános rablógyilkos cigányokra emlékeztető vakmerő rablókat. A cigánykaraván tagjai revolverekkel, késekkel, fejszékkel és csákányokkal vannak felszerelve s valószínű, hogy a kézrekerítésük is nagy munkát ad a rendőröknek, akiket gyorsaságukért és önfeláldozó buzgalmukért a legnagyobb dicséret és elismerés illet. A cigányok a fegyverük egy részét a gubacsi csárdánál elhagyták s azok most a rendőrség kezében vannak bünjelek gyanánt. A cigányok rablómerényletei ejjeli 12 órától 2 óráig tartottak.

Bacsó Lipót és Rózsa Sándor rendőrök betörési nyomokat vettek észre még Saxlehner-féle keserűvíz-telepen, ahol a kerítésen és ajtókon fészegelési nyomokat találtak. Azonkívül a közeli gyárak kapuján is gyanus nyomok vannak.

György urfi a krakéler.

A szerb trón éretlen várományosa úgy látszik nem fér a bőrében. Ez az utcai suhanc mindenáron bele akar kötni a magyar osztrák monarchiába. Azt hiszi, hogy a zöld gyerkőcöket nem lehet megfenyíteni, pedig könnyen megeshetik az, ami a rakoncátlan pubikkal megszokott történni; beverjük azt a bizonyos testrészét, amelyet nem elől hord.

Belgrádi távirat jelenti:

Most jutott nyilvánosságra, hogy tegnap délután a város főutcáján szenszációs esemény történt. György, szerb trónörökös gorombán rátámadt Forgách János gróf osztrák-magyar nagykövetre, mivel a nagykövet tévedésből nem vette észre a trónörökös közeledését és nem köszönt neki.

Az incidens a konak közelében, délután öt óra tájban történt. György trónörökös gyalog ment a konakba, mikor

gondolatokba mélyedve elhaladt mellette Forgách gróf. György éktelen dühre fakadt. Hadonázva, magából ki kelve ugrott a nagykövetség elé és kvalifikálhatatlan hangon rákiáltott:

— Ugy látszik, én szántszándékkal nem akar felismerni!

Forgách gróf erre megállt és meglepéséből fölcusdva, kalapot emelt, közelebb lépett a trónörökösöz és udvariasan bocsánatot akart kérni. György azonban hirtelen sarkon fordult és eltávozott. Az affér óriási feltűnést kelt.

Foglalás egy mulatóhelyen.

A Maison Frida zár alatt.

Csalás és magánokirathamítás címén folytat a rendőrség most vizsgálatot, egy rendőrileg régebben ismert ember, Österreicher Ede, a magyar-utcai mulatóhely tulajdonosa és Grün Gyula főpincér ellen. A feljelentő Hanák József kereskedő, akit egészen tönkretesztorozott a két nevezetes ember.

Hanák Józsefnek a Király-utcában volt tekereskedése; három évvel ezelőtt megszorult és Grün Gyulától kapott hatezer korona kölcsönt. Még pedig olyan föltétel mellett, hogy egy kilencezer koronás váltót ad a pénzről amelyen alá van írva Hanákné is. A kölcsön után havonként kétszáz korona kamatot kellett fizetnie a kereskedőnek. Nehogy uzsora miatt baj legyen, fiktív szerződést kötöttek, amely szerint Hanák társul veszi az üzletét Grün és a jövedelemből kétszáz koronát kap minden hónapban. Két esztendőig pontosan fizetett Hanák. Azután uira megszorult és újra kapott 4000 koronát a főpincértől, olyan feltétel mellett, hogy most már 300 korona kamatot fizet havonta. Két bankó-váltót is adott Hanák a főpincérnek, amelyen ő mint elfogadó, a felesége pedig mint kibocsátó szerepelt.

A megállapodás értelmében az összeg csak akkor perelhető, ha a kölcsönt hat hónappal előbb felmondják. Tavaly Grün érkezettnek látta az időt, hogy visszakövetelje a kölcsönt. Levelet írt Hanáknak. Amikor a tekereskedő fölkereste, a főpincér elhitette vele, hogy a váltók rosszul vannak aláírva, cseréljék ki. Gyantalanul tett eleget a fölszólításnak Hanák és az új váltókon most már nemcsak ő, de a felesége is, mint elfogadó szerepelt, a főpincér mint kibocsátó írta alá. A váltót Grün átadta jó ismerősének, Österreicher Edének, aki nyomban perelte az átírt váltókat és a pör folyamán Hanák József teljesen tönkrement. A rendőrségen megette a följelentést a kereskedő. Az iratok átkerültek az ügyészséghez amely elrendelte a feljelentettek vagyonára a bünygyi zárlatot, a melyet tegnap este már foganatosított a rendőrség.

A feljelentés után kellemetlen vendégeket kapott a magyar-utcai mulatóhely. Megjelent a rendőri bizottság s foglalást végzett Österreicheréknél. Lefoglaltak 2100 korona készpénzt, igen sok nagyértékű ékszert és öt darab több ezer koronás váltót. Aztán lepecsételték az első emeleti szalont. Tegnap éjszaka már nem szólt a zene a hirhedt házban. A „Magyar Világ” kávéházra is rákerült a sor. Megállapították, hogy ennek rész tulajdonosa Österreicher, aki finanszírozta a Kossuth Lajos-utcai kávéházat. Itt is foganatosították a bünygyi zárlatot.

NYILT-TÉR

(E rovatban közzétettéket nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Nyilatkozat.

A „Nap” cz. lap f. hó 21-iki számában megjelent közleménynek személyemet és üzleti jóhírnevemet sértő részletei minden alapot nélkülöző valótlan koholmányok.

Kiiletem, hogy a Magyar Világ kávéház az én egyedüli és kizárólagos tulajdonom, annak senki fia rész tulajdonosa nincs és nem is volt, kijelentem, hogy tátrafüredi üzletem finanszírozását saját vagyonomból magam eszközöltem, kijelentem végül, hogy legből kapott hazugság az, hogy az én üzletemben a rendőrség akár zárlat, akár bármilyen hatósági eljárás céljából még csak meg is jelent volna.

Nemény Béla

a „Magyar Világ” kávéház tulajdonosa.

Amidőn van szerencsénk m. t. vevőinknek tudomására hozni, hogy **olcsóságokról híres, évenként megtartatni szokott**

karácsonyi

óra- és ékszer-vásárunk

f. é. hó 23-án veszi kezdetét, igen kérjük szíveskedjék karácsonyi szükségletét minél hamarabb kiválasztani, mert a legsebb tárgyak feltűnő olcsóságuk miatt, a legkelendőbbek lévén, azok occasióban az idén már beszerezhetők nem lesznek.

Kiváló tisztelettel

Gáti és Szabó

ékszerek és órák
V., Bécsi-utca 9. az Erzsébet-tér mellett.

NAPIHIREK.

— A talpfák! a talpfák! A talpfák, amelyeket Sztérenyi József államtitkár a parlament tegnapi ülésén oly jobb ügyhöz méltóan megvédelmezett, egy újabb vasuti katasztrófát okoztak. A szerencsétlenségre vonatkozó részletek a következők:

Nagyszentmiklós állomásnál a Hódmezővásárhelyre induló h. é. vonat tegnap reggel 7 órakor kisiklott és a mozdony, valamint a kocsi felborultak. Pék József fűtő életveszélyes égési sebeket szenvedett, Juhász nagyszentmiklói járásbíró és egy ismeretlen egyén könnyebben megsebesült. Több kocsi megrongálódott. A vizsgálóbíró több szakközeggel ma délután vizsgálatot tartott és konstátálta, hogy a kisiklás korhadt talpfák okozták. A pályatest annyira megrongálódott, hogy a forgalom csak átszállással bonyolítható le.

— Rablás egy király-utcai trafikban. Tegnap este féltíz órakor vakmerő rablást követtek el egy király-utcai trafikban. A Király-utca 83. számú házban levő Goldschmidt Józsefné trafikjába az említett időben belépett két 20—22 évesnek látszó fiatalember. Ekkor még többen voltak a trafikban s megvárták, amíg egyedül maradhatnak a trafikos-nővel. Az egyik fiatalember erre a kiszolgáló asztal mögül hirtelen előrántotta a pénzesfiókot s mindketten az ajtó felé futottak vele. Az asszony azonban nem ijedt meg, a rablók után futott, de az egyik rabló öklével az arcára ütött, hogy visszatáncorodott s elesett. A két rabló pedig, nehogy feltűnjék a népes utcában, nyugodtan állottak tovább a rablott pénzzel. Az Izabella-utca felé menekültek. Senkinek sem tűnt fel a rablás, nem volt láрма, Goldschmidtne sem sikoltzott, a rablók sem futottak. A kirabolt trafikosné a főkapitányságon megette a följelentést az ismeretlen tettesek ellen. A rablók fekete télikabát és fekete puha kalap volt. Az egyiknek kis fekete bajusza van, a másiknak szőke. Az elrabolt fiókban összesen 260 korona készpénz volt, részint bankók-

ban, részint ezüst- és nikkel-pénzben. Barna selyempaprosba burkolva egy ezüst cigarettaszipka és egy vörös borpénztárca is volt a fiókban. A pénztárcaiban különböző irások voltak. Sirva panaszkodta el az asszony a főkapitányságon, hogy a vakmerő rablók az egész hónapi jövedelmét fosztották meg. A rendőrség megindította a nyomozást. Nemesi Dezső és Drevanka József detektíveket bizta meg a tettesek kinyomozásával.

— Merénylet egy kávéház ellen. A Muzem-köruton levő Fiume kávéház ellen az éjjel ismeretlen tettesek sajátos merényletet követtek el. Az összes ajtókat dróttal átkötötték, hogy a kávéházból senki ki ne jöhessen, azután a nagy tükröablakokat összezúzták. A tettesek elmenekültek, mielőtt valamelyiket is sikerült volna kézrekeríteni.

— Tűz, Prükler Frigyes nőfodrász, Dorottya-utca 7. sz. a. levő üzletében ma hajnalban ismeretlen okokból tűz támadt. Az V. kerületi tűzoltókirendeltség hamarosan eloltotta a tüzet, mely az üzletberendezésben jelentékeny kárt okozott.

TÖRVÉNYSZÉK:

A „kutya-szövetség”.

— Saját tudósítónktól.

A szociáldemokrata párt napilapja a „Népszava” nem a legjobb lábón áll az „Építőiparosok Szövetségé”-vel. Lakonikusan „kutya-szövetség”-nek nevezi a munkások gyülekezetét.

Ezzel a becéző címzéssel írt cikket a „Népszavába” a múlt év december 18-án Huszár Abrahám hirdetési iroda tulajdonosa és furrolóknak, hamisítóknak nevezte el a kutyaegyleti vezéreket: Kauser Gyula elnököt és Farkas Elek főtitkárt, akik sajtó utján elkövetett kétrendbeli rágalalmazásért pörbe fogták a cikkező Huszárt.

A „kutya-szövetség” panaszát ma tárgyalja a törvényszék első büntető tanácsa. A tárgyalást Jamnizky bíró vezeti, a sértettek képviselőiben Kálmán László dr. jelent meg, a védelmet Dobos László dr. látja el. A királyi törvényszék bűnösnek mondotta ki Huszár Abrahámot két rendbeli rágalmozás vétségében és 8 napi fogházzal és 160 korona pénzbüntetéssel sújtotta.

§§ Björnson cikke. Ez év tavaszán, mikor Björnson, a világhírű író Magyarországról egész csomó kritizáló cikket írt, — hamis információk alapján. — Megjelent többek között egy cikke „Magyarország legnagyobb ipara” címmel, amely arról szólt, hogy a legnagyobb magyar ipar — a magyarosítás. Ezt a Björnson-írást átvette egy zólyomi tót heti lapocská a „Zvolenske Novin” is, amelyet a királyi ügyészség izgatás címen pörbe fogott a Björnson-cikkeért. A norvég poétaért így aztán Koetony János zólyomi gépész tartja ma a hátát a budapesti esküdtbírósa előtt. A tárgyalást Sárkány elnök vezeti, a közzéval Varga dr. kir. ügyész képviseli, a védői tisztelet Medveczky Lajos dr. látja el.

SZÍNHÁZ, MŰVÉSZET.

(—) Vigszínház. Tegnap délelőtti tartották meg a „Visszatérés Jeruzsálemből” jelmez, diszletes főpróbáját a Vigszínházban. A számmú mély hatást tett a sajtó képviselőire és a meghívott közönségre. A színház szabatos, összevágó, abban a kitűnő előadásban hozza színre a szenzációs drámát, amely a Vigszínház művészi ensemblejának megállapította elismert niveauját. A darab minden egyes szereplője a legnagyobb várakozásoknak eleget fog tenni.

(—) Intim-Színház. Dayka Balázs, a Vigszínház tagja átvette Vágó Gézától az Intim-Színház igazgatóságát. Az új igazgató szép tervekkel és ándékozik tevékenységét megkezdeni és az Intim-Színházat magasabb nivóra nevelni.

KÖZGAZDASÁG.

A balkán piac. Az az áldatlan politika, amelyet külügyi képviselőnk a balkán államokkal szemben inaugurált: megteremtette a maga gyűlölcseit. Az osztrák diplomata agyvelő, amely tudvalevőleg mindig elkészíti egy vagy két gondolattal, végre felocsudik a balkán pofonoktól és valamelyes intézkedések megbeszélésére határozta el magát. Kétségtelen, hogy a vasárnap Bécsben tartandó közös miniszteri értekezleten fontos tanácskozás lesz a Balkánon beállott gazdasági viszonyokról. Előszörban Szerbiáról van szó, amelylyel szemben a már megkötött kereskedelmi szerződés, felhatalmazás alapján, ez év végéig van érvényben.

TÖZSDE.

Osztrák hitel	627.50
Magyar hitel	731.—
Rimamurányi	530.50
Városi villamos	262.75
Közuti vaspálya	575.—
4% korona járadék	91.40

A mai előtőzsde dacára a külföld. A bécsiről érkezett jobb híreknek a tegnapi árfolyamokon alul indult. Irányzat gyenge.

Kiadja:

A „DÉLI UJSÁG” LAPKIADÓ
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Ajándékok:

ezüstpól 2, aranyból 6, ékkövesek 80, ébresztőórák 4, zseborák 6, ingadrák 14 koronától feljebb csakis jobb kivitelben beszerezhetők

Gáti és Szabó ékszerek és órák
Bécsi-utca 9., az Erzsébet-tér mellett.

Nagyobb ezüst tárgyak és ékszerek gyári áron a ul. Eltörtött órák és ékszerek igen kis költséggel helyrehozhatók, vagy becserelelnek. Tessék czimunket tárczájába tenni, alkalomadtán hasznát veheti.

Valódi porosz szalonkőszelvet és kokoszot szálkában, valamint egész fuvarokban a leggyorsabban és legolcsóbban szállítanak.

Rédei és Társa

közön-nagykereskedők
Központi iroda:
V., Béla-utca 4.

TELEFON
36-83.

Látta-e már nappal?

a Lukács Keskeny... és nyakendő-udvarosok ki- rakatall? Na nem, nézze meg!

STEINHARDT MULATÓ

Ma és minden nap: A nőtlen férj. Beközi írta: Gloger és Tauszig, ford. Szóke S. K. kiadása.

A veszedelmes ponyvairódalom ellensúlyozására készült a

Detektív krónika

Szerkesztő: FRÖHLICH János. Ár: 12 fill. minden dohánytöredékben.

KIRÁLY-kávéház

Erzsébet-körút 53. Estéinkint 36-ik RÁCZ LACZI és jeles zenekarának hangversenye.

Pénzt butorra,

zongorára. Butort, zongorát, hirtől, auto- mobil, kurrens-árut, varrogópet, kerékpárt, stb. feltűnő utányoson beraktározunk.

Hölgyek figyelmébe!

Kesztyűk... K 32.- Divatalj... 5.- Selyemblúz... 12.- Szövetblúz... 7.- Flanelblúz... 3.50

ERDŐS ARMIN

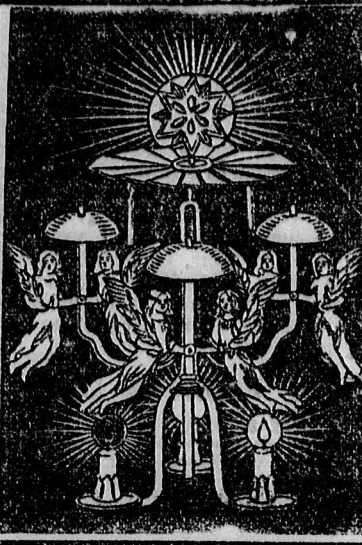
BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 30. sz.

KOVÁCS GYULA

zongora-termel BUDAPEST, (Gresham-palota) V., Fe enc. József-tér 5-6. TELEFON 110-66.

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

Budapest, VII., Rakóosi-ut 38.

Karácsonyfára való dísz angyal-harang

ára 1 korona.

Minden karácsonyfa-csúcson könnyen megerősít- hető. Gyertyatartókkal, 8 Archangyal, díszírozott 6 angyallal és lemezfelővel, mely a meggyújtott gyertyák által keletkező hőszélfolytan csomagolói körben forog és közben skálában valóságos ég angyali hangokat cseng.

Karácsonyi képes nagy árjegyzék az összes ismert árucikkekéről kívánatra tag-on és bérmentve

Grammofontulajdonosok

LEMEZEIKET LEGELŐNYÖSEBBEN VÁLTOZTATHATJÁK a Grammofonhanglemezek központi kicserélési telephelyén Budapest, VII., Dohány-utca 30. Prospektus és lemez-jegyzék ingyen 10,000 sz. számú és esék-felvételek Magyar, tót, cseh, német, szerb, lengyel, horvát, román, rutén, olasz, francia, angol, orosz, török, arab, héber stb.

Elsőrendű hanglemezek 1 kor.-tól 4 kor.-ig kaphatók. Külön osztály használt grammofonokból és lemezekből

Advertisement for Brausweller János watchmaker, featuring a clock face and text: 'MAGYARON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE. Alapítatott 1847. Brausweller János Szegeden. ÓRAK, EKSZEREK 10-évi jótállással RÉSZLETFIZETÉSRE'

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK.

Budapest kel. p. u. — Szolnok között közlekedő személyszállító vonatok menetrendje. Érvényes 1908 október hó 1-től.

Table with columns for Budapest kel. p. u. — Szolnok and Szolnok — Budapest kel. p. u. showing train numbers, departure times, and arrival times for various stations.

MEGJEGYZÉSEK. 1. Az állomásoknak neve mellett balról a jobb felé, a jobb felől pedig balról a jobb felé olvassandó. 2. Az indulási és érkezési idők középeurópai időre vonatkoznak.

Budapest, 1908. évi szeptember hóban. Az igazgatóság.